

Rapportage n.a.v. ALV dd. 6 april 2017

Inleiding

Op 6 april 2017 heeft ondergetekende leiding gegeven aan de ALV van de NMV teneinde een beeld te vormen van de problematiek die binnen de vereniging is ontstaan. Daarbij is de werkwijze gevolgd die omschreven kan worden als een denksessie of groepsdialoog. Daarbij wordt constructief van gedachte gewisseld met het oogmerk om tot inzicht te komen in de materie. Alle aanwezigen worden uitgenodigd stellingen te poneren die door middel van vragen op hun waarde worden onderzocht.

Een en ander is op flip-overvellen genoteerd. Op grond daarvan zijn onderstaande bevindingen geformuleerd. Dit rapport wordt afgesloten met een aantal suggesties op persoonlijke titel van de rapporteur.

Bevindingen

De volgende opmerkingen zijn aan de orde gesteld.

NB. het zijn losse opmerkingen die genoteerd zijn op de flip over en die gelegd kunnen worden naast die van Miguel Delcour en Peter Warnders.

* Wat heb ik aan de NMV?

Toelichting: "we krijgen 4 keer per jaar een tijdschrift en dat is alles: wel een duur tijdschrift, want de producten moet ik ook weer kopen".

* Kennisdeling en creativiteit worden node gemist; een opmerking over gebrek aan creativiteit werd door anderen weersproken.

* Waarom bestaat de NMV? Kan hetzelfde bereikt worden met een stichting of een simpel netwerk? Spreker heeft het gevoel dat de vereniging sterk op afstand te staat en van initiatieven krijgt hij niets terug. (als voorbeeld werd aangehaald de taalmethode, die nu door een commerciële partij is gerealiseerd). Daarbij stelde hij ook de vraag of de structuur van de vereniging belemmerend werkt. Het ontbreekt de voorbeeldgever aan duidelijkheid: wat is de binding tussen de - volgens hem losse - elementen (de secties)?

* Even later leidt dat tot de vraag hoe om te gaan met de secties. Zijn zij autonoom? Dat is wel een wens, maar het wordt niet altijd zo ervaren.

In dit kader kwam de kwestie van de verantwoordelijkheden aan de orde, ingebracht door de penningmeester, die geacht wordt facturen te tekenen voor werk dat door anderen is opgedragen. De secties hebben daarin blijkbaar de mogelijkheid van eigen beleid, maar het is de vraag in hoeverre de financiële afhandeling in voldoende mate is geborgd.

* Een volgende kwestie was de vraag in hoeverre sprake is van losse elementen en de rol van het bestuur in dezen. De vereniging werkt met vrijwilligers en de vraag is wat in een dergelijke situatie van het bestuur verwacht kan/mag worden.

* Wat is eigenlijk de opdracht van de NMV. Wat zijn 'we' aan het doen? De vraag wie met 'we' worden bedoeld, leidde tot verschillende inzichten en opvattingen. Zijn het de leden? En welke leden bedoelen we dan eigenlijk? Welke rol spelen de instituten (scholen) en welke rol hebben de individuele leden? Hebben die laatste überhaupt een rol? Men neigt tot de opvatting dat die geen enkele rol vervullen.

- * Er is in het verleden sprake geweest van de vraag of de NMV een branche-organisatie is. Wat daaronder moet worden verstaan werd omschreven als 'elkaar ondersteunen ten einde op regionaal en lokaal niveau het montessorionderwijs op- en uit te bouwen. In plaats van ondersteuning werd de indruk geventileerd dat de nadruk ligt op het uitvergroten van de verschillen. Wel werden in dit kader voorbeelden genoemd van scholen die elkaar regionaal hebben ondersteund; maar van de vereniging zelf zeggen ze niets gemerkt te hebben. De vraag hierbij is weer wat men dan onder 'de vereniging' verstaat.
- * Communicatie is een kwestie die aandacht verdient. Dat bleek toen de vraag werd gesteld of het nieuwe visiedocument een stap in de goede richting van de ondersteuning was. Een deel van de aanwezigen wist niet goed wat de inhoud daarvan was (al was er wel lof 'van horen zeggen' te melden). Daarmee zijn we op de goede weg, maar veel leden weten er niet van.
- * Een heet hangijzer blijkt de systematiek van de visitatie. Het werd genoemd als voorbeeld van een middel tot uitsluiting. De vraag is of dat klopt. Wat wordt gemist is het proces van halen en brengen, waarbij de NMV het cement is en het organisatorisch kader dat de scholen de helpende hand reikt (zie ook hierboven).
- * Dit leidde tot de 3 K's: koers, keurmerk en kader. Dit zouden de criteria kunnen zijn waarbinnen de secties zich begeven. Even later werd bij dit beeld van 3 K's gesteld dat het begrip 'koers' staat voor 'beweging' en kader voor 'inperking'. Zou dat een tegenstrijdigheid inhouden? Kiezen we voor beweging of inperking? Maar binnen kaders kan ook beweging plaatsvinden en dat zou dan het keurmerk moeten zijn.
- * Er wordt opgemerkt dat het bij de visitatie ontbreekt aan goede richtlijnen. De secties hebben hun eigen ideeën en die verschillen van elkaar; er is geen algemene lijn van 0 tot 18 en dat is volgens de voorbeeldgever een gemis. Het zou - volgens de spreker - kunnen leiden tot een sterker besef van gemeenschappelijkheid als zo'n lijn er wel zou zijn. Wat betekent dan in dit verband het keurmerk? Zo werd de kwestie genoemd van het verplicht laten opleiden door door OBO goedgekeurde opleidingen.
- * Wat is de rol van de ledenvergadering binnen de vereniging? Als reactie op die vraag kwamen begrippen als 'behoefte aan koers', 'inrichting' (van wat?) 'binding' en 'commitment'.

In het verenigingsrecht is de ledenvergadering het hoogste orgaan. Zo is het ook in de statuten vastgelegd. De huidige beleving is zo niet en dus kwam de vraag op of we moeten loskomen van de oude structuren.

- * Op de vraag wat de doelgroep van de vereniging is, kwamen verschillende reacties. Eerst 'de mensheid', maar dat werd niet verder uitgewerkt. Zijn het de leerlingen van 0-18? Of juist de leden van de vereniging? Of misschien de ouders? We kwamen er niet uit. En dat tekent de verwarring.

Tenslotte werd van diverse kanten gepleit voor initiatieven vanuit de vereniging. Als voorbeeld werd montessorinet genoemd, een netwerk van actieve deelnemers, waar energie stroomt en inspiratie gevonden wordt.

Overwegingen

Opvallend was het feit dat het begrip 'NMV' diverse keren werd vereenzelvigd met het (hoofd-)bestuur; alsof de leden zich niet vereenzelvigen met de NMV. De opmerking die aan het begin van het gesprek werd gemaakt over 'losse elementen' lijkt geen toevallige. Toch werd bij de vraag wat het belang van de vereniging is het begrip 'binding' genoemd. Er is - zo blijkt - een grote verbondenheid met de vereniging, wat mag blijken uit de grote opkomst en het geanimeerde gesprek met de leden. Zij toonden sterke betrokkenheid en zorg.

Het lijkt te ontbreken aan een eensluidende visie op wat de vereniging moet zijn, wat de rol van het bestuur is en hoe ver de autonomie van de secties reikt. Een sprekend voorbeeld was de opmerking van de penningmeester, die geacht wordt de totale financiële situatie van de vereniging in de hand te houden, maar niet de uitputting van de budgetten kan monitoren. Dit vraagt om een gedegen begroting en mandatering van de financieel verantwoordelijken binnen de secties én een goed overleg met de penningmeester.

Maar in het algemeen lijkt het noodzakelijk dat men zich in den brede bezint op de cultuur binnen de vereniging.

Een paar suggesties voor verder overleg

- * gebruik maken van de behoefte aan ontmoeting, binding en ontwikkeling
- * uitwerking van de 3K's, koers, keurmerk, kader;
- * bezinning op de autonomie en de uitzonderingsposities van de secties, alsmede de invloed van de secties op elkaar;
- * bezinning op de functie van de visitatie, in het kader van de algemene lijn van 0 tot 18;
- * bezinning op de functie van de sectiebesturen, het hoofdbestuur en de ledenvergadering; toelichting: op de voorzitter en de penningmeester na, zijn de overige bestuursleden vertegenwoordigers van een achterban en deszelfs belangen en dat maakt het lastiger om te oordelen in het belang van de gehele vereniging.

Dick van Hennik - Rotterdam, 12 april 2017